

Posudek oponenta diplomové práce

Autor: MgA. Barbora Pecháčková Uchytílová

Název práce: Postoje vybraných neziskových organizací zabývajících se lidskými právy k festivalu Jeden svět

Oponent práce: Marek Skovajsa Ph.D.

Kriteria hodnocení:	Hodnocení:
Vhodnost a aktuálnost tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru	2
Stručné slovní hodnocení: Téma je vhodné, ale velmi úzké.	
Využití relevantní teoretické literatury včetně cizojazyčné	3
Stručné slovní hodnocení: Literatury je využito poměrně málo, chybí literatura k vlastnímu tématu výzkumu.	
Formulace cíl (problém, dílčí cíle) s využitím teorie	3
Stručné slovní hodnocení: Cíle práce jsou explicitně formulovány, ale nejsou nijak podloženy teoretickou literaturou.	
Formulace hypotézy (výzkumné otázky)	3
Stručné slovní hodnocení: Explicitně formulované hypotézy chybí, neexistuje teorie, z níž by mohly být odvozeny. Výzkumné otázky popisné povahy jsou uvedeny, ale je jich příliš mnoho a některé jsou formulovány příliš široce nebo vágně.	
Splnění vytčeného cíle	3
Stručné slovní hodnocení: Cíl je vzhledem k rozsahu a metodologii výzkumu naplněn pouze popisně.	
Vhodnost zvolených metod a jejich použití	3
Stručné slovní hodnocení: Zvolená metoda je vhodná pro některé otázky, ale nedostatečná pro otázky, které přesahují rovinu vnímání na straně respondentů. Uplatnění techniky polostrukturovaného rozhovoru je pečlivě okomentováno, analýza je pouze základní.	
Je-li práce prakticky orientovaná, zda přináší návrhy řešení (doporučení)	2
Stručné slovní hodnocení: Práce je de facto zčásti prakticky orientovaná, ač to tak není explicitně uvedeno. Doporučení neformuluje.	
Kvalita vlastních závěrů	3
Stručné slovní hodnocení: Závěry jsou podloženy empirickou analýzou, ale velmi stručné, popisné, bez teoretických ambicí.	
Práce s literaturou, citace pramenů, informačních zdrojů	2
Stručné slovní hodnocení: Některé faktografické pasáže neodkazují na zdroje.	
Formulační a gramatická úroveň	1
Stručné slovní hodnocení: Jen s drobnými nedostatky.	
Grafická úprava	1
Stručné slovní hodnocení: Bez výhrad.	

Celková známka před obhajobou: 2-3

pozn.: Lze udělovat známky od 1 do 4. V případě, že bude jedna část práce hodnocena známkou 4, je třeba práci nedoporučit k obhajobě.

Témata a připomínky pro obhajobu, průběh obhajoby:

(Je nutno vyplnit, aby se student mohl připravit na obhajobu; počet témat a připomínek upravte podle Vaší potřeby.)
Viz níže.

Cítí-li vedoucí práce či oponent potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby podrobněji, necht' tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu).

Diplomová práce se věnuje otázce, jak představitelé významných českých OOS zaměřených na lidská práva hodnotí různé stránky festivalu lidskoprávních dokumentárních filmů Jeden svět, který už řadu let organizuje Člověk v tísni, o.p.s. Autorka v teoretické části nejprve popisuje výběr organizací zahrnutých do výzkumu, poté podává základní vymezení tematiky lidských práv a výchovy k lidským právům a představuje festival Jeden svět jako mediální produkt. Výběr zkoumaných organizací ani analýza festivalu do teoretické části nepatří. V empirické části autorka představuje metodologii a průběh výzkumu a provádí vlastní analýzu.

Není zdůvodněna role analýzy festivalu jako mediálního produktu. Jak souvisí s tématem vnímání festivalu představiteli OOS? Kromě základní učence Burton-Jiráka chybí odborná literatura o mediálních produktech.

Téma nepochybně zapadá do oblasti výzkumu občanské společnosti a práce přináší zajímavý vhled do názorů významných představitelů české OS na jednu konkrétní a ne zcela zanedbatelnou aktivitu OS, festival Jeden svět. Je třeba ocenit, že autorka se na festival Jeden svět dívá kriticky, a její studie by tak mohla být pro zástupce pořádající instituce užitečná. Také je možné ocenit, že autorka o tématu a svém výzkumném postupu píše s určitým praktickým nadhledem.

Formulační lehkost však nemůže zakrýt ústřední nedostatek textu, kterým je příliš málo ambiciózní základní cíl a jeho omezená realizace. Dotázat se čtyř respondentů na jejich postoje k festivalu Jeden svět není dostatečně velký výzkumný výkon na to, aby vznikla skutečně originální a důkladná analýza čehokoli. Autorka bývala mohla buď zvýšit počet respondentů (i když to jistě není snadné), nebo přikročit k využití jiného typu metody (dotazníky rozdané divákům během představení, rozhovory se zástupci ČvT apod.).

Jiný podobně základní problém tvoří nedostatečné využití odborné (teoretické i empirické) literatury. To vede k celkové neukotvenosti cílů a výzkumných otázek v teorii a dosavadním výzkumu a k někdy až triviálnímu tónu celé práce.

Obecná teorie lidských práv, na pár stránkách nutně nedostatečná, nemůže poskytnout teoretický rámec analýze hodnocení určité aktivity představiteli OS. Oddíl věnovaný vzdělávání k lidským právům by tuto funkci mohl plnit mnohem lépe, ale jeho rozsah je malý a využití v empirické analýze též. Obecně řečeno, autorce se nepodařilo vhodně propojit přehled odborné literatury s výzkumnými otázkami a empirickou analýzou.

Empirická část je limitovaná malým množstvím rozhovorů a velmi základním způsobem analýzy. Upřímnost, kterou autorka projevuje, když říká, že je nad její síly z rozhovorů vydestilovat teorii, se sice cení, ale nic nemění na tom, že skutečně z rozhovorů žádný

zajímavý obecnější výsledek nevychází. Přitom autorka umí docela dobře zobecňovat z jednotlivých zajímavých tvrzení respondentů. Bez důkladnějšího kódování na větším materiálu však z tohoto postupu nemůže vzniknout žádný spolehlivý závěr.

Kvalitativní výzkum občas trpí problémem přehnané subjektivity a přílišné sdělnosti co do nepodstatných detailů, a tak tomu je i v této práci. Popis výzkumného postupu v ich formě má smysl tehdy, pokud je cílem provést jeho reflexi. Stejně tak není nutné uvádět banální okolnosti týkající se např. realizace rozhovorů v kavárně, kde je hluk.

Některé otázky, které autorka klade, mají tu nevýhodu, že jakoby slibovaly odpovědi na poměrně zajímavé problémy, ale ve skutečnosti zjišťují pouze to, jaké postoje k daným problémům mají respondenti. Týká se zejména role festivalu Jeden svět v ochraně lidských práv. Chybí mi zmínka o tom, že dané názory, jakkoli zajímavé, nejsou odpovědí na otázku, jakou roli festival hraje. Jiné otázky jsou zase velmi vágní a domnívám se, že nezodpověditelné, např.: „Co vypovídá (spolupráce mezi danou OOS a festivalem) o občanské společnosti v ČR?“

Některé úvahy se mi jeví jako ukvapené: Jeden svět je údajně důkazem univerzality lidských práv, protože filmy natočené filmaři v jiných částech světa mají úspěch u domácího publika (s. 88). Tato otázka je zcela mimo možnosti provedení výzkumu, protože a) nejsou analyzovány filmy a např. míra, v jaké jejich poselství a rámování je přizpůsobeno vkusu určitého typu poroty a diváka a b) není analyzováno publikum, jeho očekávání od promítaných filmů a jeho skutečné vnímání a hodnocení filmů. Ne zcela vážně lze dodat, že tezi o univerzalitě lidských práv by podle této logiky vyvracel autorkou uváděný případ Karlových Varů, kde na promítání docházejí v průměru čtyři diváci.

V části o vývoji lidských práv se uvádí, že sociální práva jsou výsledkem „rozbíjení mezi odboráři v devatenáctém století“. Takové zjevné nesmysly znehodnocují jinak celkem dobrou práci.

Dvě připomínky k zacházení s literaturou: Práce obsahuje několik historických pasáží, ve kterých autorka neuvádí zdroje, z nichž pravděpodobně čerpá. Část o dějinách a filosofii lidských práv je příliš závislá na zdroji Osler-Starkey.

Formulace „NO... a nadace“ naznačuje, že autorka neřadí nadace mezi neziskové organizace (s. 12).

Autorka není důsledná v užívání termínů neziskové organizace a OOS.

Práci doporučuji k přijetí a podle průběhu obhajoby navrhuji hodnotit známkou 2 nebo 3.

V Praze dne 10.10. 2011

.....

Podpis oponenta práce